

بررسی اثرات چند ماده تنظیم کننده رشد بر روی کاهش عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوشه خرما

وحید روشن، اسماعیل راه‌خدایی و حسین پژمان^۱
۱. مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

یکی از مهمترین مشکلاتی که باعث خسارت سنگین در صنعت تولید خرما می‌شود عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوشه خرما می‌باشد. تحقیقات اخیر نشان داده است که نوسانات آب و هوایی مخصوصاً افت ناگهانی رطوبت نسبی هوا همراه با افزایش دما و وزش بادهای گرم و خشک، در مرحله انتقال میوه‌ها از خلال به رطب نقش مهمی در ایجاد و توسعه این عارضه دارد. به منظور مطالعه اثرات بعضی از تنظیم کننده‌های رشد روی کاهش خسارت عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوشه خرما با استفاده از خصوصیات تنک کنندگی آنها، آزمایشی در سال ۱۳۸۲-۱۳۸۰ در منطقه جیرفت انجام شد. این آزمایش در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با نه تیمار و هر کدام با چهار تکرار بر روی ۳۶ اصله نخل رقم مضافتی انجام شد. تیمارها شامل الف) جیبرلیک اسید (GA) (۱۰۰) و ۱۵۰ میلیگرم در لیتر) ب) اتفن (Et) (300) و ۴۰۰ میلیگرم در لیتر) ج) بنزیل آدنین (BA) (۱۰۰) و ۲۰۰ میلیگرم در لیتر) د) نفتالین اسید استیک (NAA) (۱۰۰ و ۱۰۰ میلیگرم در لیتر) و شاهد بود. تیمارها دو هفته بعد از گرده‌افشانی اعمال شدند. نتایج نشان داد که GA و NAA بطور معنی‌داری باعث کاهش خسارت عارضه و افزایش طول و وزن میوه شده است. همچنین این تیمار باعث تنک خوشه گردید. BA بطور معنی‌داری باعث افزایش قطر میوه شد. وزن، طول و قطر میوه نیز تحت تاثیر تنظیم کننده‌های رشد افزایش یافت.